Korporatīvās sociālās atbildības pārskats 2009

Grindex

Saturs

Priekšvārds 3

Profils un stratēģija 4

Sadarbība un partnerība 6

Drošība, kvalitāte un apkārtējā vide 8

„Grindeks" un sabiedrība 12

Darba vide 14

Priekšvārds

Globālā pasaules kārtībā no uzņēmējdarbības sagaida, ka tā gūs peļņu un palielinās savu konkurētspēju, vienlaikus sekmējot ilgtspējīgu ekonomisko, vides un sociālo attīstību.

AS „Grindeks" ir sociāli atbildīgs uzņēmums, kas jau 2002. gadā, atbildot uz ANO ģenerālsekretāra Kofi Anana ielūgumu, kā viens no pirmajiem uzņēmumiem Latvijā pievienojās „ANO Globālajam līgumam" (UN Global Compact), kas apvieno sociāli atbildīgus uzņēmumus no visas pasaules. Šogad „Grindeks" iesniedz ANO jau astoto ziņojumu „Globālā līguma" kontekstā.

Esot atbildīgs uzņēmums, kas darbojas caurskatāmi, „Grindeks" kopš 2007. gada veido un publicē Korporatīvās pārvaldības ziņojumu, un šogad pirmo reizi ir izveidojis arī šo Korporatīvās sociālās atbildības pārskatu par 2009. gadu (turpmāk – Pārskats). Tas palīdzēs dažādām uzņēmuma mērķa auditorijām (stakeholders) uzzināt vairāk par „Grindeks" darbību, veidojot ilgtspējīgus risinājumus sabiedrības veselībai. Šajā Pārskatā ir aprakstīti korporatīvās sociālās atbildības jautājumi, kas ir būtiski uzņēmumam un farmācijas nozarei kopumā. Gatavojot Pārskatu, tika izmantotas starptautiski atzītas vadlīnijas.

Līdz šim uzņēmums savām mērķa auditorijām par sociāli atbildīgu uzņēmējdarbību un ilgtspējīgu attīstību ziņoja Gada grāmatas ietvaros, bet šogad un turpmāk – ar šī Pārskata palīdzību, un pastāvīgi – izmantojot sadaļu „Korporatīvā sociālā atbildība" uzņēmuma interneta vietnē www.grindeks.lv, kurā turpmāk tiks publicēts arī šis Pārskats.

Pārskats ir iesniegts fondu biržā „NASDAQ OMX Riga" vienlaicīgi ar AS „Grindeks" Gada grāmatu par 2009. gadu un publicēts mājas lapā www.nasdaqomxbaltic.com.

Kirovs Lipmans
Padomes priekšsēdētājs

Jānis Romanovskis
Valdes priekšsēdētājs

Profils un stratēģija

„Grindeks" ir dibināts 1946. gadā. Uzņēmums turpina attīstīties un ieņem Baltijas valstīs vadošā farmācijas uzņēmuma pozīciju. „Grindeks" darbības virzieni ir oriģinālproduktu, patentbrīvo un aktīvo farmaceitisko vielu pētniecība, izstrāde, ražošana un pārdošana. „Grindeks" specializējas sirds un asinsvadu, centrālo nervu sistēmu ietekmējošo un pretvēža medikamentu terapeitiskajās grupās.

AS „Grindeks" koncernu veido AS „Grindeks" un četras tās meitas sabiedrības – AS „Tallinas Farmaceitiskā rūpnīca", AS „Kalceks", SIA „Namu Apsaimniekošanas projekti" un SIA „Grindeks Rus". „Grindeks" pārstāvji un pārstāvniecības strādā 14 valstīs. Filiāles un pārstāvniecības ir Lietuvā, Igaunijā, Krievijā, Kazahstānā, Ukrainā, Baltkrievijā, Moldovā, Gruzijā, Azerbaidžānā un Uzbekistānā, savukārt pārstāvji strādā Polijā, Čehijā, Ungārijā un Armēnijā. 2009. gadā kopējais darbinieku skaits uzņēmumā kopā ar pārstāvniecībām un meitas uzņēmumiem bija 895.

Latvijā „Grindeks" vienmēr ir bijis savas nozares dzinējspēks – ar augsti kvalificētu darbaspēku, ciešu saikni ar zinātni, augstiem kvalitātes standartiem un apzinīgu attieksmi pret vidi un sabiedrību kopumā.

„Grindeks" darbības stratēģija stingri balstās tā misijā rūpēties par cilvēku veselību, darbinieku interesēm un akcionāru labklājību, kā arī balstīties uz inovācijām un būt par videi draudzīgu uzņēmumu. „Grindeks" biznesa filozofija ir cieši saistīta arī ar četrām uzņēmuma galvenajām vērtībām – kvalitāte, stabilitāte, inovācijas un darbinieki. Tas stimulē uzņēmuma izaugsmi, veicina konkurētspēju un attīsta uzņēmuma iekšējo kultūru.

Stratēģiskās darbības prioritātes

Ražošana ir viena no uzņēmuma stratēģiskajām darbības prioritātēm, tāpēc, lai nodrošinātu augstu ražošanas efektivitāti, „Grindeks" nepārtraukti pilnveido ražošanas infrastruktūru un ievieš jaunākās tehnoloģijas. „Grindeks" rūpējas, lai palielinot ražošanas jaudas, ne tikai nodrošinātu uzņēmuma apgrozījuma pieaugumu, bet arī efektīvi rūpētos par apkārtējās vides aizsardzību.

Viena no „Grindeks" stratēģiskajām darbības prioritātēm ir pastāvīga produktu portfeļa papildināšana. „Grindeks" seko līdzi farmaceitiskā tirgus attīstības tendencēm un aktīvi reaģē, lai piedāvātu patērētāju vajadzībām nepieciešamos medikamentus.

Lai palielinātu „Grindeks" medikamentu noietu, uzņēmums mērķtiecīgi attīstīta tirdzniecības pārstāvniecību tīklu un koncentrē savu darbību gan esošajos tirgos, gan arī jaunu, perspektīvu tirgu apguvē. „Grindeks" mērķtiecīgi strādā pie farmācijas koncerna paplašināšanas un tā darbības pilnveidošanas.

Uzņēmuma ilgtspējīga attīstība

„Grindeks" ir svarīgs dialogs ar mērķa auditorijām (stakeholders). Tas palīdz izprast dažādo auditoriju vēlmes, iespējas ar tām sadarboties un iegūtās zināšanas integrēt uzņēmuma darbības stratēģijā. „Grindeks" regulāri izvērtē un analizē mērķa auditoriju vajadzības un to saistību ar mūsu uzņēmuma mērķiem un stratēģiju, lai risinātu jautājumus, kam var būt ievērojama ietekme uz uzņēmuma darbību.

Ieguldījums sabiedrības ilgtspējā

„Grindeks" 2009. gada revidētie finanšu rādītāji – koncerna apgrozījums bija 53,6 miljoni latu un neto peļņa bija 3,6 miljoni latu. Ražošanas un pārdošanas apjomi nodrošina, ka „Grindeks" Latvijā ieņem stabilu, augstu pozīciju starp uzņēmumiem ar lielāko eksportētāju potenciālu. „Grindeks" ne tikai rūpējas par labiem uzņēmējdarbības rādītājiem, bet tāpat kā citi sociāli atbildīgi uzņēmumi visā pasaulē, papildus savai uzņēmējdarbības attīstībai piešķir līdzekļus sabiedrības ilgtspējai. „Grindeks" katru gadu atbalsta veselības veicināšanas pasākumus, izglītību, informē studentus par dabaszinātņu nozīmību un veicina zinātniskos pētījumus. Vienlaikus dialogā ar sabiedrību uzņēmums palielina paša uzņēmuma kvalitātes un vides standartus. „Grindeks" biznesa attīstība iet kopsolī ar korporatīvo sociālo atbildību. „Grindeks" sponsorēšana un atbalsts ir orientēts uz aktivitātēm, kas veicina izglītotas, veselīgas un kulturālas sabiedrības veidošanos.

Korporatīvā sociālā atbildība

„Grindeks" īstenotās korporatīvās sociālās atbildības aktivitātes ir vērstas galvenokārt uz:

- vietējo sabiedrību;
- apkārtējo vidi;
- darbiniekiem;
- uzņēmuma ilgtspējīgu attīstību.

Ik gadu "Grindeks" atbalsta veselības veicināšanas pasākumus, stimulē izglītības izaugsmi, iepazīstina skolēnus ar dabaszinātnes nozīmi, sekmē zinātnisko jaunradi, vienlaikus paaugstina uzņēmuma kvalitātes standartus un vides aizsardzības prasības, veicinot abpusēju dialogu ar sabiedrību.

Katru gadu uzņēmums veic ievērojamas investīcijas ražošanas tehnoloģiju un infrastruktūras pilnveidošanā un medikamentu un substanču augstas kvalitātes nodrošināšanā, kā arī vides aizsardzības, sabiedrības veselības un darba drošības jomā, apliecinot uzticību starptautiskās ķīmijas uzņēmumu programmas „Atbildīgā rīcība" un ANO kustības „Globālā līguma" mērķiem. „Grindeks", pieņemot uzņēmumā stratēģiskus lēmumus, novērtē to potenciālo ietekmi uz vidi.

Ilgtspējīga attīstība un korporatīvā sociālā atbildība ietilpst „Grindeks" Komunikācijas departamenta, Personāla departamenta un Kvalitātes vadības sistēmas vadītāju, kā arī Kvalitātes direktora tiešajos pienākumos. Pieņemot svarīgus lēmumus, tiek ņemta vērā uzņēmuma ietekme uz sabiedrību, darbiniekiem, piegādātājiem, apakšuzņēmējiem, klientiem, patērētājiem, apkārtējo vidi un ekonomiku.

Uzņēmums pastāvīgi ievieto informāciju „Korporatīvā sociālā atbildība" sadaļā uzņēmuma interneta vietnē www.grindeks.lv.

Sadarbība un partnerība

Biržā kotēts uzņēmums

Kopš 2006. gada 2. janvāra „Grindeks" akcijas tiek kotētas „NASDAQ OMX Riga" (turpmāk – Birža) Oficiālajā sarakstā. No 1998. gada 1. jūnija līdz 2006. gada 1. janvārim tās bija Otrajā sarakstā. 2008. un 2009. „Grindeks" saņēma „Baltijas Korporatīvās izcilības balvu" kā labākais Baltijas biržā kotētais Latvijas uzņēmums. 2008. un 2009. gadā „Grindeks" saņēma biržas rīkotajā *Baltic Market Awards* konkursā balvu par labākajām investoru attiecībām internetā. Ar Biržā publicēto informāciju var iepazīties „Grindeks" mājas lapā www.grindeks.lv sadaļā „Investoriem".

Viens no nozīmīgākajiem „Grindeks" darbības faktoriem ir skaidri pārvaldes principi, kas palīdz sasniegt īstermiņa un ilgtermiņa mērķus. „Grindeks" ir viens no labākajiem korporatīvās pārvaldības un labas prakses piemēriem Latvijā. „Grindeks" pārvalda akcionāru sapulce, padome un valde. Konstruktīvā sadarbība starp akcionāriem un uzņēmuma vadību ļauj efektīvi organizēt daudzšķautņaino farmācijas uzņēmuma biznesu un mazināt iespējamos riskus. Lai stimulētu produkcijas noietu un samazinātu uzņēmuma darbības riskus, uzņēmums pastāvīgi strādā, lai nostiprinātos esošajos un apgūtu jaunus tirgus, un mērķtiecīgi diversificē savu darbību.

Integrēta vadības sistēma

Ikviens uzņēmums ir atkarīgs no klientiem, to vajadzību izpratnes, tāpēc, ieviešot integrētu vadības sistēmu, „Grindeks" orientācija uz klientu ir kļuvusi vēl mērķtiecīgāka. Uzņēmums un sadarbības partneri ir savstarpēji saistīti un abpusēji izdevīgās attiecības pievieno un vairo papildu vērtību. Integrēta vadības sistēma dod iespēju fundamentāli sasaistīt labu vadības praksi ar labu praksi jebkurā uzņēmumam nozīmīgā jomā. Integrēta, sistemātiska pieeja sakārto un atvieglo visus uzņēmuma darbības procesus un padara tos efektīvākus. Tas, savukārt, uzlabo sadarbību ar piegādātājiem, veicina uzticamību. Regulāra uzņēmuma pašnovērtēšana stimulē iekšējo darbību konsekvenci, samazina kļūdu daudzumu, tādejādi optimizē izmaksas, uzlabo uzņēmuma konkurētspēju un rentabilitāti. Integrēta vadības sistēma ir veids kā „Grindeks" strādā un pārvalda savu biznesu. Tas ir instruments kā integrēt un ieviest rezultatīvu un lietderīgu procesu un rīcību vadību. Nepārtraukta darbības uzlabošana ir kļuvusi par „Grindeks" attīstības dzinuli un ilgtermiņa mērķi.

Starptautiskā sadarbība

„Grindeks " starptautiskā darbība attīstās gan ražošanas, gan arī tirdzniecības jomā. „Grindeks" ir izteikti uz eksportu orientēts farmācijas ražošanas uzņēmums. Kopējais eksporta apjoms veido 96%. Savu produkciju „Grindeks" eksportē uz vairāk nekā 40 valstīm. Galvenie „Grindeks" gatavo zāļu noieta tirgi ir NVS valstis, t. sk. Krievija. Savukārt, galvenie „Grindeks" aktīvo farmaceitisko vielu eksporta tirgi ir Eiropa, Japāna, Kanāda, ASV, Krievija un Pakistāna.

„Grindeks" piegādātāju skaits 2009. gadā pārsniedza 380 gadā (izejvielu, rezerves daļu, iepakojumu un servisa organizācijas). Savukārt, aktīvo farmaceitisko vielu gatavo zāļu formu pasūtītāju loks ir vairāk kā 180 klientu gadā.

Lai novērtētu un attiecīgi uzlabotu savu darbību, „Grindeks" katru gadu veic klientu apmierinātības pētījumu galvenajās uzņēmuma darbības jomās – gatavo zāļu formu un aktīvo farmaceitisko vielu biznesā.

„Grindeks" ir elastīgs uzņēmums, kas pielāgojas mainīgiem tirgus apstākļiem, izvēloties sadarboties ar drošiem biznesa partneriem katrā atsevišķā tirgū. Sekmīgai finanšu vadības mērķu sasniegšanai, uzņēmums veic ražošanas un resursu optimizāciju, samazinot izmaksas un koncentrējot ražošanas jaudas, kā arī mērķtiecīgi papildinot piedāvāto produktu klāstu. Katru gadu „Grindeks" ievieš vismaz 4 jaunus produktus. Lai efektīvi noslogotu pieejamās ražošanas jaudas, „Grindeks" piedāvā arī citiem uzņēmumiem ražošanas pakalpojumus.

„Grindeks" koncentrējas un tās galvenajām biznesa jomām, tāpēc dažādu funkciju veikšanai izmanto ārpakalpojumus. Izvērtējot uzņēmuma procesus, „Grindeks" ārpakalpojumu sniedzējam nodot tās funkcijas, kas prasa lielas investīcijas vai specifiskas zināšanas. Tādejādi uzņēmums savus finanšu un cilvēku resursus koncentrē ilgtermiņa attīstībai un konkurētspējas nodrošināšanai stratēģiski svarīgās jomās. „Grindeks" veiksmīgi sadarbojas gan ar Latvijas zinātniekiem un pētnieciskajiem institūtiem, gan ārvalstu farmaceitiskajām kompānijām dažādu pētniecisko projektu īstenošanā, kas veicina jaunu vielu izpēti un izstrādi.

Dalība organizācijās

2009. gadā „Grindeks" turpināja aktīvu dalību vairākās apvienībās un nevalstiskajās organizācijās un veicināja dialogu starp valsts iestādēm un uzņēmumiem, kā arī iesaistījās trīspusējās sarunās starp valdību, darba devējiem un darba ņēmējiem.

„Grindeks" ir aktīvs daudzu organizāciju atbalstītājs un biedrs Latvijas Farmaceitu biedrībā, Latvijas Ķīmijas un farmācijas rūpniecības asociācijā, Latvijas Kvalitātes asociācijā, Latvijas Tirdzniecības un Rūpniecības kamerā. Starptautiskā līmenī „Grindeks" ir biedrs un atbalstītājs Latvijas Tirdzniecības kamerai Lietuvā, kā arī ANO Globālā līguma biedrs (*UN Global Compact*) un starptautiskās ķīmijas uzņēmumu programmas „Atbildīgā rīcība" (*Global Chemical Industry Program "Responsible Care"*) partneris. 2009. gadā „Grindeks" turpināja dalību arī Latvijas Biotehnoloģijas asociācijā, kas dod iespēju uzņēmumam sekot visām aktualitātēm šajā jomā, piedalīties nozares veicināšanā un attīstībā, kā arī rast idejas par perspektīviem projektiem biotehnoloģijās.

Drošība, kvalitāte un apkārtējā vide

„Grindeks" ievēro „ANO Globālā līguma" principu – uzņēmumiem ir jāuzņemas iniciatīvas, lai veicinātu lielāku atbildību par vidi un videi draudzīgu tehnoloģiju ieviešanu.

„Grindeks" interneta vietnē www.grindeks.lv ir izveidota pastāvīga, vides jautājumiem veltīta sadaļa „Vide. Kvalitāte. Drošība.". Tāpat, ar vides aizsardzību saistītu, publiski pieejamo informāciju uzņēmums iekļauj Gada pārskatos.

Kvalitāte un drošība

Zāļu ražošana ir viena no atbildīgākajām ražošanas sfērām, jo tā ir saistīta ar cilvēka dzīvību un veselību, tādēļ farmaceitiskajā rūpniecībā tiek izvirzītas īpaši augstas kvalitātes prasības. „Grindeks" darbība ir sertificēta saskaņā ar "Labas ražošanas prakses" standartu (*GMP – Good Manufacturing Practice*). Uzņēmumā ieviestā „Labas ražošanas prakse" ir garantija tam, ka „Grindeks" strādā atbilstoši Eiropas Savienības un pasaules prasībām, ražojot kvalitātīvas, drošas un efektīvas zāles.

2007. gadā tika atklāta Analītiskā Mērogošanas laboratorija, kas ir pirmā laboratorija Baltijā, kas saņēmusi starptautisko „Labas laboratorijas prakses" (*GLP –Good Laboratory Practice*) sertifikātu. Tas apliecina, ka darba organizācija laboratorijā atbilst augstākajiem laboratoriju standartiem pasaulē. Aktīvo farmaceitisko vielu pētniecība norisinās atbilstoši „Labas ražošanas prakses" prasībām (*CGMP – Current Good Manufacturing Practice*) un specifiskām klientu prasībām.

„Grindeks" ražotnes auditos vairākkārt ir pārbaudījuši gan sadarbības partneri, gan farmācijas inspekcijas no visas pasaules, sniedzot savu atzinumu par atbilstību starptautiskiem kvalitātes standartiem. 2009. gadā „Grindeks" sekmīgi noritējuši 23 nozīmīgi Latvijas un citu valstu zāļu un uztura bagātinātāju ražošanas uzraudzības iestāžu, klientu, vides uzraudzības institūciju auditi un inspekcijas.

Medikamentu blakusparādību uzraudzības sistēma

Ar augstu atbildību par saviem produktiem un patērētāju veselību „Grindeks" ir izveidojis un turpina attīsti Medikamentu blakus parādību uzraudzības sistēmu (Farmakovigilance) visos noieta tirgos. Lai novērstu iespējamos riskus un veselības apdraudējumu, dati par zāļu iedarbību tiek apkopoti, pārbaudīti un novērtēti, kā arī regulāri tiek apkopota informācija par zaļu blakusparādībām un mijiedarbību ar citiem produktiem.

Lai nodrošinātu zāļu lietošanas drošības uzraudzību, uzņēmumā strādā Zāļu blakusparādību uzraudzības grupa, kuras galvenais uzdevums ir iegūt un analizēt informāciju par konstatētajām zāļu izraisītajām blakusparādībām vai nevēlamajiem efektiem, kā arī savlaicīgi novērst radušos situāciju un sniegt informāciju kompetentām iestādēm.

Ziņojumu analīze un tālākā informācijas sniegšana kompetentām iestādēm tiek veikta saskaņā ar spēkā esošajām vadlīnijām un farmācijas uzņēmumu praksi. „Grindeks" ir iesaistījies starptautiskajā elektroniskajā ziņošanas sistēmā *EudraVigilance*, kas vienlaikus ir arī galvenais Eiropas Riska vadības stratēģijas (*European Risk Management Strategy*) balsts starp Eiropas Zāļu novērtēšanas aģentūru (EMEA) un nacionālajām kompetentajām iestādēm.

„Grindeks" interneta vietnē www.grindeks.lv ir izveidota pastāvīga zāļu lietošanas jautājumiem veltīta sadaļa „Blakusparādību uzraudzība." Uzņēmuma mājas lapā izveidota arī sadaļa „Veselības skola", kurā uzņēmums piedāvā informāciju par dažādām veselības tēmām, diagnozēm un to simptomiem, iespējamiem risinājumiem veselības nostiprināšanai un atgūšanai, kā arī noderīgus padomus.

Kvalitātes vadība un vides pārvaldība

Atbilstoši starptautiskajiem un Latvijas standartiem LVS EN ISO 9001:2008 un LVS EN ISO 14001:2004, „Grindeks" ir ieviesta integrētā kvalitātes vadības un vides pārvaldības sistēma, kas aptver visas „Grindeks" darbības sfēras. Tas ļauj pastāvīgi uzlabot uzņēmuma procesus, nodrošināt klientus un patērētāju ar kvalitatīvām un drošām zālēm, kā arī regulāri atjaunot un

pilnveidot ražojamās produkcijas sortimentu. Pārvaldība paredz sistemātisku tirgus un jaunu produktu izpēti un zāļu izstrādi; savukārt klientu apmierinātības pētījumi un apkalpošana ir būtiska gan pārdošanas apjoma palielināšanai, gan līdzeklis atgriezeniskās saites iegūšanai no klientiem.

Uzņēmumā par Latvijas un starptautiskā LVS EN ISO 14001:2004 ieviešanu un uzturēšanu atbild Kvalitātes direktors. Savukārt, par Latvijas un starptautiskā standarta LVS EN ISO 9001:2008 ieviešanu un uzturēšanu uzņēmumā atbild Kvalitātes vadības sistēmas nodaļas vadītāja. Viņu pienākums ir:

- nodrošināt integrētās kvalitātes vadības un vides pārvaldības sistēmas izstrādi, ieviešanu un uzturēšanu;
- nodrošināt regulārus ziņojumus par kvalitātes vadības un vides pārvaldības sistēmas izpildījumu un uzlabošanas nepieciešamību.

„Grindeks" Kvalitātes, drošības un vides politika apliecina tā ražotās produkcijas drošību un kvalitāti, kā arī sniegto pakalpojumu kvalitāti. „Grindeks" aktīvo farmaceitisko vielu un gatavo zāļu pētniecība, izstrāde, ražošana un pārdošana ir organizētas tā, lai nodrošinātu produkcijas kvalitāti, drošību un saudzīgu ietekmi uz apkārtējo vidi.

„Grindeks" Kvalitātes, drošības un vides politikas pamatprincipi:

- Saskaņotas darbības ar:
  - akcionāru un darbinieku vēlmēm;
  - klientu apmierinātību un vēlmēm;
  - normatīvajiem aktiem un citām prasībām.
- Labas prakses principu ievērošana un pastāvīga to izpildes kontrole.
- Pastāvīgi darbības uzlabojumi:
  - darba aizsardzības sistēmā;
  - kvalitātes vadības sistēmā, saskaņā ar LVS EN ISO 9001 standarta prasībām;
  - vides pārvaldības sistēmā, saskaņā ar LVS EN ISO 14001 standarta prasībām.
- Nepārtraukta ražošanas, produktu un pakalpojumu ietekmes uz vidi samazināšana.

Kvalitātes, drošības un vides politikas jautājumi tiek regulāri pārskatīti uzņēmuma valdes un vadības sapulcēs ar mērķi to pilnveidot, ievērojot izmaiņas tirgū un klientu vēlmes. Kvalitātes, drošības un vides politika tiek skaidrota visiem uzņēmuma darbiniekiem. Uzņēmumā notiek regulāras darbinieku apmācības arī augsta līmeņa vides aizsardzības apziņas veidošanā.

„Grindeks" sistemātiski veic ietekmes uz vidi novērtēšanu, un Kvalitātes struktūra regulāri analizē uzraudzības rādītājus.

Vides aizsardzības sistēma

„Grindeks" uzrauga savas produkcijas ietekmi uz vidi pētniecības, izstrādes, ražošanas cikla garumā un iegulda arvien vairāk līdzekļu ražošanas infrastruktūras attīstībā un uzlabošanā. Attīstības projekti ir vērsti uz maksimālu vides saglabāšanu un piesārņojuma novēršanu.

„Grindeks" ir „zaļi domājošs" uzņēmums, kas izveidotajā vides aizsardzības sistēmā nepārtraukti meklē risinājumus vides resursu taupīšanā un, pamatojoties uz ietekmes uz vidi vērtējumu un uzraudzības rezultātiem, veic regulārus vides aizsardzības pasākumus.

Uzņēmuma vides aizsardzības politikas vai darbības pamatprincipu sastāvdaļa ir sekojošu pasākumu veikšana:

- videi draudzīgu produktu jeb „zaļais" iepirkums;
- enerģijas patēriņa samazināšana;
- atkritumu apjoma samazināšana;
- ūdens patēriņa samazināšana;
- izmešu gaisā un atmosfērā samazināšana;
- izejvielu patēriņa uz vienu produkcijas vienību samazināšana;
- produkta ietekmes uz vidi samazināšana, uzlabojot produktu, tā ražošanu un inovācijas procesu.

„Grindeks" kā ķīmisko vielu ražotājs īsteno ilgtermiņa atbildīgu vides politiku un sistemātisku darbu vides aizsardzības jomā.

Saskaņā ar LR Ministru kabineta 2002. gada 9. jūlija noteikumiem Nr.294 "Par A, B un C kategorijas piesārņojošo darbību pieteikšanas un A un B kategorijas atļauju izsniegšanas kārtību" (ar grozījumiem), Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde 2007. gada 1. novembrī izsniegusi „Grindeks" A kategorijas atļauju esošajai piesārņojošai darbībai.

Videi draudzīgu produktu jeb „zaļais" iepirkums

Efektīvas ārstnieciskās vielas un zāles parasti nevar izgatavot no videi draudzīgiem produktiem, un sarežģītus ķīmiskus produktus var iegūt tikai no citiem vienkāršākiem ķīmiskajiem produktiem. Uzņēmumā tiek pārbaudītas un izvērtētas videi draudzīgākās tehnoloģijas un izejvielas, un, ja ar tām iespējams iegūt kvalitatīvas zāles, tiek iegādāts videi draudzīgākais iepirkums, piemēram, videi draudzīgāki šķīdinātāji (ūdens, spirts u. c.), ūdenī šķīstošas un augu valsts krāsvielas u.tml.

Enerģijas patēriņa samazināšana

„Grindeks" lepojas ar saviem panākumiem enerģijas patēriņa samazināšanā. Ir veikti sekojoši pasākumi: siltumenerģijas padeves regulēšana, veco tvaika katlu un ventilācijas iekārtu nomaiņa pret modernākām iekārtām, ēku un iekārtu siltināšana un siltumizolācija, dažādi organizatoriskie pasākumi, kas ļauj racionālāk darbināt iekārtas u. c. „Grindeks", pilnveidojot esošos un izbūvējot jaunus ražošanas iecirkņus, pirms projektēšanas un būvniecības uzsākšanas īpaši izvērtē plānotās siltumapgādes, karstā ūdens un tvaika sistēmas un izvēlas optimālāko variantu. Uzņēmumā pakāpeniski tiek nomainītas visas ventilācijas iekārtas pret mazāk energoietilpīgām sistēmām.

Atkritumu apjoma samazināšana

„Grindeks" atkritumu apjoma samazināšanas pasākumus veic, pielietojot ES rekomendētos labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, no kuriem nozīmīgākie ir reakcijas iznākumu palielināšana procesos un līdz ar to atkritumu samazināšana. Viens no šādiem paņēmieniem ir izmantoto šķīdinātāju reģenerācija un no šķidriem atkritumiem jeb atsāļņiem derīgu komponentu izdalīšana. Veicot neliela apjoma pasākumus katra produkta ražošanā, kopumā tiek sasniegti būtiski rezultāti.

Ražošanas procesos radušies atkritumi tiek savākti pa grupām, bīstamie atkritumi tiek nodoti licenzētām organizācijām iznīcināšanai, mazāk bīstamie – attīrīti bioloģiskajās attīrīšanas iekārtās vai iespēju robežās reģenerēti. „Grindeks" ir Latvijas Zaļā punkta, BAO un citu atkritumu apsaimniekošanas organizāciju partneris.

Ūdens patēriņa samazināšana

„Grindeks" ūdens patēriņa samazināšanā sasniegti būtiski rezultāti. Saskaņā ar uzņēmuma vides plānu 2009. gadā ekspluatācijā tika nodotas modernas notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtas, kurās videi draudzīgā veidā tiek attīrīti uzņēmuma ražotņu notekūdeņi, tādejādi „Grindeks" vairs neizmanto ķīmiskus un energoietilpīgus attīrīšanas veidus, notekūdeņu atšķaidīšanu ar ūdeni, lai ķīmisko vielu koncentrāciju tajos novestu līdz likumdošanā noteiktajām normām.

Rūpniecisko notekūdeņu attīrīšanas iekārtu koncepcija ir šobrīd viena no modernākajām un apstiprina, ka farmaceitiskā rūpniecība un uzņēmuma augšupeja ir savienojama ar saudzīgu attieksmi pret dabu. Tehnoloģiski modernās attīrīšanas iekārtas ir mērķtiecīgi plānots investīciju projekts, lai, palielinot ražošanas jaudas, uzņēmums ne tikai nodrošinātu apgrozījuma pieaugumu, bet arī efektīvi rūpētos par apkārtējās vides aizsardzību. „Grindeks" rūpniecisko notekūdeņu attīrīšanas iekārtu būvniecība tika realizēta divu gadu laikā. Jaunās, slēgta tipa attīrīšanas iekārtas ne tikai nodrošina piesārņojuma neiekļūšanu notekūdeņos, bet arī palīdz novērst šādu iekārtu raksturīgās smakas izplatīšanos. Attīrīšanas iekārtās ir izveidota arī laboratorija, kurā tiek veiktas notekūdeņu analīzes un rezultātu monitorings.

„Zaļā domāšana" un vides aizsardzības iniciatīvas rada biznesa iespējas – nākotnē attīrīšanas iekārtu laboratorijā „Grindeks" plāno attīstīt un paplašināt notekūdeņu pētniecību un sniegt notekūdeņu attīrīšanas modelēšanas pakalpojumus citiem rūpniecības uzņēmumiem.

2010. gadā „Grindeks" uzstādīja artēziskā ūdens ieguves un attīrīšanas iekārtas, un līdz ar to tehniskajām vajadzībām, galvenokārt, ķīmisko iekārtu dzesēšanai, vairs netiek izmantots dzeramais ūdens. Šajā sistēmā ūdens tiek atgriezts baseinā, atdzesēts un atkārtoti izmantots.

Izmešu gaisā un atmosfērā samazināšana

„Grindeks" veic pasākumus, lai samazinātu izmešus gaisā un atmosfērā. Uzņēmums veic ozona slāni noārdošo dzesējošo aģentu nomaiņu aukstumiekārtās – ražošanas tehnoloģijas tiek pārstrādātas, lai ražošanā neizmantotu ozona slāni noārdošos šķīdinātājus (tetrahloroglekli, hloroformu) un ievērojami samazinātu citus videi nelabvēlīgus šķīdinātājus. Slēgtās iekārtas novērš putekļu izdalīšanos atmosfērā, uz iekārtām un iespējamiem izmešu avotiem ir uzstādīti putekļu filtri, skābo gāzu un šķīdinātāju tvaiku uztvērēji. Šie uztvērēji novērš arī smaku izplatīšanos. Pat notekūdeņu attīrīšana notiek slēgtās tvertnēs un visi izmeši no attīrīšanas iekārtām tiek absorbēti, tādejādi nav jūtama atklātajām attīrīšanas iekārtām raksturīgā smaka.

Izejvielu patēriņa uz vienu produkcijas vienību samazināšana

Lai ražošanas procesā samazinātu izejvielu patēriņu uz vienu produkcijas vienību, „Grindeks" veic būtiskus atkritumu samazināšanas pasākumus. Sevišķi efektīva ir šķīdinātāju – kam ir vislielākā ietekme uz vidi – daudzkārtēja izmantošana pēc to reģenerācijas. Ir ražotnes, kur procesā izmantoto svaigā un reģenerētā šķīdinātāja attiecība ir 1:5 līdz 1:20.

„Grindeks" un sabiedrība

Līdz ar citiem sociāli atbildīgiem uzņēmumiem "Grindeks" ir brīvprātīgi uzņēmies saistības – risināt sabiedrības sociālos un apkārtējās vides jautājumus. Līdztekus biznesa attīstībai "Grindeks" investē līdzekļus sabiedrības ilgtspējā attīstībā.

„Grindeks" ir uzticams sabiedrības partneris, kas veicina izglītotas, veselīgas un kulturālas sabiedrības veidošanos. Uzņēmuma vadība uzskata, ka no veiksmīgiem, finansiāli stabiliem un pozitīvi orientētiem uzņēmumiem sabiedrība ir tiesīga gaidīt atbalstu, un šī nostāja ir viens no „Grindeks" attīstības koncepcijas pamatnosacījumiem.

Sponsorēšanas un sabiedrības atbalsta politika

Uzņēmumam ir izstrādāta Sponsorēšanas un sabiedrības atbalsta politika, kas paredz un nosaka „Grindeks" sponsorēšanas un atbalsta izvērtēšanas kritērijus un kārtību. „Grindeks" sponsorēšanas un sabiedrības atbalsta politikas mērķis ir veicināt augsti izglītotas, veselīgas un kulturālas sabiedrības veidošanos.

„Grindeks" atbalsta projektus, kas ir vērsti uz noteiktām sabiedrības grupām, tādejādi, īpaši uzsver attiecību un lojalitātes nostiprināšanu ar šīm grupām. Galvenās mērķauditorijas ir:

- ārsti;
- farmaceiti;
- sabiedrības viedokļa veidotāji.

„Grindeks" galvenie sponsorēšanas un atbalsta virzieni ir:

- medicīna un veselības veicināšana,
- izglītība un zinātne,
- kultūra,
- labdarība.

„Grindeks" var atbalstīt arī sponsorēšanas projektus, kas ir sociāli aktīvi, videi draudzīgi un varētu pievērst plašu sabiedrības uzmanību.

„Grindeks" sponsorēšanas politika neatbalsta:

- indivīdus vai atsevišķas ģimenes sporta un kultūras jomās;
- reliģiska un politiska rakstura pasākumus vai organizācijas;
- tūrisma ceļojumus.

„Grindeks" Sponsorēšanas un atbalsta darbības tiek veiktas stingri ievērojot Zāļu aprites likumu, kā arī Ētikas kodeksu.

2009. gadā „Grindeks" turpināja realizēt dažādas sociālās aktivitātes un atbalsta projektus saskaņā ar tās Sponsorēšanas un atbalsta politiku, kuras prioritāte ir farmācijas projekti un citi, kas saistīti ar šo jomu. Uzņēmuma darbinieki regulāri tiek aicināti iesaistīties kādā sabiedrības atbalsta programmā, ar profesionālās darbības jomu nesaistītās aktivitātēs ziedojumu/labdarības programmu ietvaros.

Atbalsts izglītībai un zinātnei

„Grindeks" ir viens no retajiem Latvijas uzņēmumiem, kas sniedz praktisku atbalstu, zinātnes un izglītības attīstībai Latvijā. Uzņēmuma dialogs ar sabiedrību norisinās, investējot „Grindeks" fonda „Zinātnes un izglītības atbalstam" darbībā, atbalstot konferenču organizēšanu un literatūras izdošanu farmācijas nozarē, skaidrojot izglītības un karjeras iespējas dabaszinātnēs, organizējot ekskursijas un sponsorējot projektus sportā un labdarībā.

2009. gadā veikti vairāki nozīmīgi pasākumi, lai atbalstītu un veicinātu izglītību inženierzinātņu, dabas zinātņu un farmācijas jomā, kā arī, lai godinātu Latvijas un ārvalstu zinātniekus un skolotājus par sasniegumiem un ieguldījumu jaunu farmaceitisko līdzekļu ražošanā, par Latvijas farmācijas vēstures pētniecību, par nopelniem Latvijas farmācijā un „Grindeks" attīstībā. Vairāku gadu garumā „Grindeks" ir izveidojis ciešu sadarbību ar Latvijas mācību iestādēm – tā 2009. gada laikā uzņēmumu ekskursijās apmeklēja 996 skolēni, savukārt 100 studenti uzņēmumā izgāja praksi.

Komunikācija

„Grindeks" augstu vērtē atklātības un caurspīdīguma principu, tāpēc izvērš plašas iekšējās un ārējās komunikācijas aktivitātes. Komunikācijā ar auditorijām uzņēmums izmanto integrētas komunikācijas metodes, t.sk. reklāmu, sabiedriskās attiecības, notikumu mārketingu, interaktīvo komunikāciju u.c. Tajā pašā laikā uzņēmums ievēro ierobežojumus, kas aizliedz recepšu medikamentus reklamēt plašai auditorijai.

„Grindeks" regulāri iesaistās sabiedriskajās norisēs un aktīvi informē sabiedrību par uzņēmuma jaunumiem – medikamentiem, sasniegumiem, darbības rezultātiem u. c. Tas palīdz ne tikai kāpināt kopējo produkcijas apgrozījumu, bet arī stiprināt „Grindeks" zīmolu un sekmēt sabiedrības informētības līmeni par veselības jautājumiem. Produktu virzības pasākumus tirgū papildina informējoši un izglītojoši raksti specializētajos izdevumos, tiek rīkoti semināri ārstiem un farmaceitiem, kuros „Grindeks" klientiem ir iespēja uzzināt produktu jaunumus, gūst svaigu informāciju par veselības nozari kopumā un apmainīties ar viedokļiem. Sadarbības partneri regulāri saņem uzņēmuma informatīvos izdevumus elektroniskā un papīra formātā. Lai pilnveidotu uzņēmuma darbību, „Grindeks" veicina un saņem atgriezenisko saiti no mērķauditorijām, tajā skaitā, ārstiem, gala patērētājiem u.c. „Grindeks" kā sociāli aktīvs uzņēmums aktīvi uzstājas konferencēs, kā arī regulāri uzņem viesus no ārvalstu vēstniecībām, esošos un potenciālos sadarbības partnerus, kā arī rīko ekskursijas pa uzņēmumu skolēniem un nozares studentiem, farmaceitiem u. c. interesentiem.

Aktuālākā informācija par uzņēmumu regulāri tiek ievietota „Grindeks" mājas lapā www.grindeks.lv, kurā ir izvietota informācija latviešu, krievu, angļu un spāņu valodās.

„Grindeks" regulāri veic socioloģiskus pētījumus, lai noskaidrotu iedzīvotāju attieksmi pret uzņēmumu. Tāpat uzņēmums vienmēr atbild uz iedzīvotāju interesējošiem jautājumiem – telefoniski vai rakstot atbildes vēstules. Dažādi jautājumi par zālēm, akcijām u. c. bieži tiek uzdoti caur uzņēmuma mājas lapu.

Uzņēmumā ir ieviesta datorizēta dokumentu vadības sistēma, kas nodrošina atbilstību likumdošanai, elektronisku dokumentu dzīvesciklu un parakstīšanu, veikto darbību izsekojamību līdz konkrētam darbiniekam, nepieciešamo validācijas procesu un iespēju noteikt katra darbinieka lomu un pienākumus. Uzņēmumā ir izveidots iekšējais komunikācijas portāls – intranets.

Darba vide

„Grindeks" uzņēmuma galvenā vērtība un veiksmes faktors ir profesionālie darbinieki, kas izmanto savas zināšanas un prasmes, lai sasniegtu izvirzīto mērķi. „Grindeks" apzinās, ka darbinieku prasmes, radošais potenciāls, spēja radīt idejas un jaunus produktus, ir svarīgākie faktori, lai attīstītu uzņēmumu. Tādēļ „Grindeks" velta lielu uzmanību darba videi.

Savā ikdienas darbā „Grindeks" neapšaubāmi ievēro starptautiski atzītas cilvēktiesības, ievēro dzimumu, reliģiju, kultūru, rasu un etnisko grupu vienlīdzības principu, vārda, biedrošanās un pulcēšanās brīvību. Uzņēmums nenodarbina personas, kuras ir jaunākas par 18 gadiem, kā arī neizmanto piespiedu darbu.

Darba drošība un veselības aizsardzība

„Grindeks" darba vides un drošības jautājumus risina metodiski, un tie ir integrēti darba procesā. Uzņēmums ir izveidojis veiksmīgu sadarbību ar vairākām izglītības iestādēm, izveidojot apmācības programmas jaunatnei, kas nodrošina praktisko iemaņu apguvi un sagatavo daudzus profesionālus un kvalificētus darbiniekus.

Uzņēmumā ir izveidota visaptveroša darba vides risku samazināšanas sistēma, iesaistot arī vadību un aptverot praktiski visus procesus. Katrs „Grindeks" darbinieks ir iesaistīts darba drošības sistēmā un var ziņot par nepieciešamo darba vides un apstākļu uzlabojumiem. Uzņēmumā notiek Veselīgas darba vides diena, kuras ietvaros uzņēmuma valdes locekļi, direktori, struktūrvienību vadītāji tiekas ar savu struktūrvienību darbiniekiem, lai apspriestu darba apstākļus, darba vides risku samazināšanas plānus un veicamo darbu prioritātes.

Lai novērstu bīstamu ķīmisku vielu iedarbību uz darbiniekiem, ir izstrādāta dokumentāra procedūra, kā tiek novērtēts darba vides risks, kurā ir iekļautas visas riska uzskaites un reģistrēšanas rezultāti, ka arī darba drošības un veselības pasākumu plānošana un to ietekmes kontrole.

2008. gada nogalē izstrādāts „Grindeks" Darbības nepārtrauktības vadības process, kura mērķis ir nodrošināt drošu un elastīgu biznesa vidi, kas spēj nekavējoties un efektīvi reaģēt nozīmīga incidenta gadījumā. Tas veicina ātru darbības atjaunošanas procesu un iespēju robežās palīdz aizsargāt resursus un uzņēmuma reputāciju. Process iekļauj ātrās reaģēšanas plānu, krīzes vadības un komunikācijas plānu un atgūšanās stratēģijas. Lai nodrošinātu nepārtrauktu uzņēmuma darbību, 2009. gadā uzņēmumā tika ieviests Krīzes vadības un komunikācijas plāns. Tā mērķis ir nodrošināt, lai krīzes vadība ir strukturēta un pārredzama. Plānā ir definēti problēmu apgabali, jautājumi, ar kuriem var nākties saskarties ar lielu varbūtību.

„Grindeks" vadības attieksme, atbalsts un izpratne kopā ar katra darbinieka iesaistīšanos ir garantija, ka veiksmīgas darba drošības un veselības aizsardzības sistēmas rezultāts būs nepārtraukts uzlabojums, kas veicinās drošību un veselību – draudzīgu darba vidi uzņēmumā. Tas ir ne tikai Latvijas darba drošības un veselības aizsardzības attīstības programmas mērķis 2007.-2010. gadam, bet ir arī viens no svarīgākajiem nosacījumiem „Grindeks" ilgtermiņa attīstībai.

Uzņēmuma mājas lapā www.grindeks.lv sadaļā „Vide. Kvalitāte. Drošība." ir iespējams iepazīties ar detalizētu materiālu par „Grindeks" Darba drošība un veselības aizsardzību.

„Grindeks" ir saņēmis atzinības rakstu par ilggadīgu un sekmīgu piedalīšanos Latvijas Valsts darba inspekcijas konkursos, kā arī tika izvirzīts Eiropas mēroga konkursam par darba vides risku izvērtēšanu un samazināšanu. 2007. gadā „Grindeks" saņēma Eiropas „Labas prakses balvu" darba aizsardzībā.